

КОНОТОПСЬКА МІСЬКА РАДА
ВОСЬМЕ СКЛИКАННЯ
_____ **СЕСІЯ**

ПРОЕКТ РІШЕННЯ
_____ **2021 рік**

**Про затвердження Правил торгівлі
на ринках Конотопської міської
територіальної громади**

Відповідно до пункту 44 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», статей 7 та 28 Закону України «Про захист прав споживачів» враховуючи Правила торгівлі на ринках, затверджені наказом Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України, Міністерства внутрішніх справ України, Державної податкової адміністрації України, Державного комітету стандартизації, метрології та сертифікації України від 26 лютого 2002 року № 57/188/84/105, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 22 березня 2002 року за № 288/6576, з метою впорядкування роботи ринків Конотопської міської територіальної громади,

міська рада в и р і ш и л а:

1. Затвердити Правила торгівлі на ринках Конотопської міської територіальної громади, що додаються.
2. Встановити, що Правила торгівлі на ринках Конотопської міської територіальної громади є обов'язковими для виконання на всіх ринках, розташованих на території Конотопської міської територіальної громади незалежно від форм власності та підпорядкування.
3. Правила торгівлі на ринках набирають чинності з моменту офіційного опублікування рішення.
4. Після набрання рішенням чинності, рекомендувати адміністраціям ринків ознайомити господарюючих суб'єктів, які здійснюють торговельну діяльність на ринках з Правилами торгівлі на ринках Конотопської міської територіальної громади.
5. Визнати таким, що втратило чинність рішення міської ради від 28.12.2011 «Про затвердження Правил торгівлі на ринках міста» (6 скликання, 15 сесія).

6.Контроль за виконанням даного рішення покласти на постійну депутатську комісію з питань промисловості, транспорту та зв'язку, підприємництва, торгівлі та надання послуг, заступника міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради.

Додаток
до рішення міської ради
8 скликання (____ сесія)
від _____ 2021 року

Правила торгівлі на ринках Конотопської міської територіальної громади

1. Загальні положення

1.1. Правила торгівлі на ринках Конотопської міської територіальної громади (далі – Правила) розроблено відповідно до пункту 44 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», з врахуванням Правил торгівлі на ринках, затверджених наказом Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України, Міністерства внутрішніх справ України, Державної податкової служби України, Державного комітету стандартизації, метрології та сертифікації України від 26 лютого 2002 року № 57/188/84/105, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 22 березня 2002 року за №288/6576.

1.2. Ці Правила визначають вимоги щодо функціонування створених в установленому порядку ринків усіх форм власності на території Конотопської міської територіальної громади, організації на них оптової та роздрібно торгівлі продуктами рослинного і тваринного походження, продовольчими і непродовольчими товарами, худобою, тваринами, кормами тощо, надання послуг, додержання ветеринарних, санітарних, протипожежних вимог, правил безпеки праці, прав споживачів.

1.3. Дія цих Правил поширюється на всі підприємства, установи, організації ринкової мережі Конотопської міської територіальної громади незалежно від форми власності та підпорядкування, а також фізичних і юридичних осіб, які здійснюють торгівлю на ринках.

1.4. У цих Правилах терміни вживаються в такому значенні:

ринок – це суб'єкт господарювання, створений на земельній ділянці, яку відведено відповідно до чинного законодавства України, і зареєстрований в установленому порядку, функціональними обов'язками якого є надання послуг та створення для продавців і споживачів належних умов у процесі купівлі-продажу товарів за цінами, що складаються залежно від попиту і пропозицій;

відкритий ринок – тип ринку, розташований на належним чином облаштованій відкритій території або майданчику, на якому основна торгівля проводиться з критих та відкритих столів, прилавків, пунктів дрібно-роздрібно торгівельної мережі та автомобілів (державні лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи та пункти прокату торговельного інвентарю на території відкритого ринку розміщуються в окремих приміщеннях);

відкриті столи – столи без накриття, які розміщуються на відкритій території ринку;

критий ринок – це тип ринку, розташований у побудованій за типовим або індивідуальним проектом будівлі різної поверховості. Критий ринок, крім основної забудови, може мати на прилеглій території відокремлені павільйони, кіоски, криті та відкриті столи, прилавки, майданчики, в тому числі для торгівлі з автомашин, стоянку для автотранспорту;

криті столи – столи з накриттям, які розташовані на відкритій території ринку. До критих столів відносяться також столи, які розміщені у будівлях та мають одну загальну покрівлю над декількома столами;

непродовольчий ринок – ринок, на якому здійснюється реалізація непродовольчих товарів;

оптова торгівля – сфера підприємницької діяльності по придбанню та відповідному перетворенню товарів для наступної їхньої реалізації підприємствам роздрібною торгівлі, іншим суб'єктам господарювання;

продовольчий ринок – ринок, на якому здійснюється реалізація продовольчих товарів, в тому числі промислового виробництва;

спеціалізований ринок – ринок, на якому організовано реалізацію окремих груп товарів;

продавець – фізична особа (громадянин України, іноземний громадянин, особа без громадянства), суб'єкт господарювання, який згідно з договором реалізує споживачеві товари або пропонує їх до реалізації;

споживач – фізична особа, яка придбаває, замовляє, використовує або має намір придбати чи замовити продукцію для особистих потреб, безпосередньо не пов'язаних з підприємницькою діяльністю або виконанням обов'язків найманого працівника;

бронювання торговельного об'єкта – додаткова послуга, яка надається за заявою особи, що має намір здійснювати торгівлю на ринку, з метою резервування торговельного об'єкта за цією особою на обумовлений термін, у разі відсутності інших угод (оренди, суборенди, бронювання) на такий об'єкт;

плата за бронювання торговельного об'єкта – додаткова оплата за резервування торговельного об'єкта;

оренда торговельного місця – строкове платне користування торговельним місцем для здійснення продажу товарів (надання послуг);

торговельне місце на ринку – площа, відведена для розміщення необхідного для торгівлі інвентарю (вагів, лотків тощо) та здійснення продажу продукції зі столів, прилавків, транспортних засобів, причепів, візків (у тому числі ручних), у контейнерах, кіосках, палатках тощо;

торговельне приміщення – майновий комплекс, який займає окрему споруду (приміщення) або який розміщено у спеціально призначеній та обладнаній для торгівлі споруді, де суб'єкт господарювання провадить діяльність з реалізації товару;

торговельний майданчик – заощена чи заасфальтована ділянка землі, облаштована на території ринку, яка зареєстрована в установленому порядку і призначена для індивідуальної торгівлі. Торговельні майданчики використовуються для продажу продукції і товарів з тимчасових споруд торговельного, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення для здійснення підприємницької діяльності, наметів, засобів пересувної

дрібнороздрібної торговельної мережі, столів тощо та організації сезонних ярмарків;

торговельний павільйон – об'єкт у роздрібній торгівлі, призначений для організації продажу товарів кінцевим споживачам, розміщений в окремій споруді полегшеної конструкції та має торговельну залу для споживачів;

торговельний ряд – криті, відкриті столи, прилавки або об'єкти дрібнороздрібної торговельної мережі (кіоски, намети, павільйони тощо), розташовані на замощеній або асфальтованій ділянці території ринку;

торгово-сервісний комплекс – сукупність функціонально та організаційно взаємозв'язаних об'єктів торгівлі і сфери послуг, зосереджених у єдиному архітектурному комплексі.

1.5. Ринок незалежно від форми власності та організаційно-правової форми керується у своїй діяльності законодавством України. Ринки здійснюють господарську діяльність та надають послуги за цінами та тарифами, що формуються у відповідності до вимог законодавства України, в тому числі і залежно від попиту та пропозицій.

2. Вимоги до ринків та торгівлі на ринках

2.1. Види ринків:

за типом улаштування: криті, павільйонного типу, відкриті та комбіновані (можуть розташовуватись в капітальних спорудах або тимчасових спорудах, виготовлених з полегшених збірних конструкцій та встановлених без влаштування заглибленого фундаменту);

за часом діяльності: постійно діючі, сезонні, ранкові та вечірні;

за видами економічної діяльності: оптові, роздрібні, оптово-роздрібні;

за товарною спеціалізацією: продовольчі (з продажу продовольчих товарів), непродовольчі (з продажу непродовольчих товарів), змішані (з продажу продовольчих та непродовольчих товарів), спеціалізовані (з продажу окремих груп товарів: транспортних засобів та комплектуючих до них, худоби, кормів, живих тварин, птахів, квітів, товарів для полювання та риболовлі, друкованої продукції, господарчих товарів тощо).

2.2. Територія ринку повинна мати відокремлену та відгороджену від проїжджої частини, житлового та комунального секторів земельну ділянку, зручне сполучення громадського транспорту загального користування, підходи для вільного доступу громадян, стоянки та під'їзди для транспортних засобів відвідувачів, безпечні для пересування пішоходів входи і виходи, штучне освітлення території ринку, телефонний зв'язок, радіовузол або гучномовець на ринках з кількістю торговельних місць понад 250 одиниць, електро- та водопостачання, водовідведення, туалет, облаштовані контейнерами майданчики для збирання твердих побутових відходів і сміття тощо. Робота ринку не повинна погіршувати санітарний та екологічний стан місцевості й негативно впливати на умови проживання населення. Вхід на ринки безкоштовний.

2.3. Влаштування та утримання території ринку повинно відповідати вимогам:

Державних санітарних норм та правил утримання територій населених місць, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 17

березня 2011 року № 145, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 05 квітня 2011 року за № 457/19195;

Ветеринарно-санітарних правил для ринків, затверджених наказом Головного державного інспектора ветеринарної медицини України від 04 червня 1996 року № 23, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 19 червня 1996 року за № 314/1339 (далі – Ветеринарно-санітарні правила для ринків);

Правилам пожежної безпеки на ринках України, затверджених наказом Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій від 17.01.2005 №30;

Архітектурним та будівельним нормам, Правилам благоустрою, санітарного утримання територій, забезпечення чистоти і порядку в м.Конотоп, затверджених рішенням міської ради від 26.03.2008 (5 скликання, 25 сесія) зі змінами та цих Правил.

2.4.Адміністрація ринку (незалежно від форми власності) в порядку, визначеному законодавством України, погоджує документи щодо діяльності та функціонування ринку з відповідними органами державної влади.

2.5. На вході до ринку розміщується вивіска із зазначенням повної назви ринку та його власника, спеціалізації ринку, режиму роботи, а також графічно виконаний план території з позначенням усіх стаціонарних об'єктів ринку (обов'язково державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи, громадської вбиральні, місця розміщення контрольних ваг), пішохідних і транспортних маршрутів, аварійних виходів.

На видному, доступному для огляду місці встановлюється оформлений стенд з розміщенням на ньому копії свідоцтва про реєстрацію ринку як суб'єкта господарювання, цих Правил, витягів із Закону України «Про захист прав споживачів», нормативно-правових актів щодо застосування реєстраторів розрахункових операцій, тарифів на послуги, що надаються ринком, Ветеринарно-санітарних правил для ринків, інформації про адресу і номери телефонів органів, що забезпечують захист прав споживачів, здійснюють державний контроль та нагляд за якістю та безпекою товарів, засобів виміральної техніки, місцезнаходження і телефону суб'єкта господарювання, переліку продукції, що підлягає сертифікації тощо.

2.6. У разі планового закриття ринку, окремих його приміщень або частин території (для проведення санітарних заходів, ремонту, технічного переобладнання) суб'єкт господарювання повинен не пізніше як за чотирнадцять днів повідомити про це громадянам, розмістивши біля входу до ринку інформацію про порядок роботи ринку, дату та період закриття, й оповістити про це через радіовузол (гучномовець) ринку, засоби масової інформації.

2.7. Для потреб і зручностей продавців і споживачів на території ринку або поруч можуть відкриватися магазини, підприємства ресторанного господарства, побутового обслуговування населення, об'єкти телефонного зв'язку, тощо.

2.8. Реалізація сільгосппродуктів, продовольчих, непродовольчих товарів, живої худоби, птиці, кормів, домашніх тварин, декоративних птахів, акваріумних риб, посадкового матеріалу, плодово-ягідних культур, овочевої і квіткової розсади, живих садових квітів, насіння овочевих культур і квітів

проводиться на спеціалізованих ринках чи у спеціально виділених рядах (секціях) змішаних ринків з обов'язковим дотриманням санітарно-епідеміологічних вимог.

2.9. На території відкритого ринку, у критих ринках та павільйонах, де реалізується продукція рослинного і тваринного походження, повинні бути обладнані спеціалізовані зони з продажу окремих видів продукції: овочів і фруктів, м'яса свіжого і битої птиці, яєць, молочних продуктів, риби, меду, олії тощо.

Спеціалізовані зони створюються відповідно до вимог Ветеринарно-санітарних правил для ринків.

2.10. Розташування торговельних місць на ринку, торговельно-технологічного обладнання має бути зручним для здійснення торгівлі, відповідати вимогам санітарних, протипожежних правил та безпечних умов праці, забезпечувати вільний прохід споживачів та належну культуру обслуговування.

Робоче місце продавця повинно бути належним чином обладнано (криті або відкриті столи, прилавки) мати площу для викладки і зберігання запасів товарів тощо.

При продажу продукції (товарів) фізичними та юридичними особами зі столів і прилавків одне торговельне місце на ринку обмежене одним метром погонним.

При продажу продукції (товарів) фізичними та юридичними особами з магазинів, павільйонів, кіосків, контейнерів, трейлерів, причепів, площадок, наметів, боксів, ролетів тощо розмір торговельного місця визначається площею зайнятих квадратних метрів, вартість якого встановлюється згідно з розрахунковими калькуляціями, здійсненими адміністрацією ринку відповідно до діючих норм та правил.

2.11. Місця для продажу продукції (товарів) з транспортних засобів виділяються на спеціально облаштованих та розмічених майданчиках, що не створює небезпеки для споживачів (пішоходів).

Продаж продовольчих і непродовольчих товарів здійснюється в окремих зонах цих майданчиків згідно із затвердженим адміністрацією ринку планом розміщення торговельних місць на ринку.

У відведених місцях торгівлі пересування транспортних засобів дозволяється лише до початку торгівлі та після її завершення. Транспортні засоби, причепи, автопричепи типу «купава», візки, з яких здійснюється торгівля, повинні знаходитись в належному санітарно-технічному стані; не допускається торгівля з неохайних, поламаних автомашин, причепів тощо.

Використання транспортних стоянок для продажу товарів не допускається.

2.12. Спеціалізовані зони, ряди столів, прилавків та майданчики обладнуються наочними позначеннями про їх призначення. Усі торговельні місця позначаються номерами.

Продавцям забороняється використовувати торговельні місця не за призначенням.

Адміністрації ринку забезпечити наявність на продовольчих та змішаних ринках не менше 25% торгових місць від загальної їхньої кількості на ринку для здійснення торгівлі сільськогосподарською продукцією, вирощеною на присадибних ділянках.

2.13. На торговельному місці продавця (юридичної особи) розміщується універсальна табличка із зазначенням назви, місцезнаходження і номера телефону суб'єкта господарювання, яким організовано торгівлю, прізвища, імені та по батькові продавця, копія трудового договору та копія ліцензії (у разі провадження господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню).

На торговельному місці продавця (фізичної особи – підприємця) розміщується табличка із зазначенням його прізвища, імені та по батькові, копія виписки з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців про державну реєстрацію суб'єкта господарювання, прізвища, імені, по батькові його продавця, копія трудового договору та копія ліцензії (у разі провадження господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню).

Продавець повинен мати на торговельному місці при собі такі документи:
про сплату послуг ринку;

належним чином оформлену особисту медичну книжку (у разі продажу продовольчих товарів);

копії документів, що підтверджують якість та безпеку товарів;

копії документів, що підтверджують походження товарів та проходження фітосанітарного контролю (у разі реалізації тропічних плодів);

висновок державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи, що функціонує на ринку.

У разі використання торговельного місця на умовах оренди у продавця на робочому місці повинна бути копія угоди з адміністрацією ринку про оренду, а на умовах суборенди (за погодженням з адміністрацією ринку) -копія такої угоди із суб'єктом господарювання (орендарем).

Під час проведення контролюючими органами перевірок роботи суб'єктів господарювання продавці повинні пред'явити зазначені документи.

2.14. У разі надходження на ринок продукції в кількості, яка перевищує технічні можливості ринку щодо її розміщення, диспетчер (інша відповідальна особа ринку) зобов'язаний повідомити про це адміністрацію ринку та, по можливості, допомогти розмістити таку продукцію для продажу на іншому ринку.

2.15. За окрему плату продавцям можуть надаватися такі послуги:

бронювання торговельних місць;

прокат торговельного інвентарю, обладнання, засобів вимірювальної техніки, санітарного одягу;

зберігання особистих речей і продукції в камерах схову, на складах і в холодильниках;

зважування на товарних вагах;

розруб м'яса свіжого (рубачами м'яса ринку);

утримання торговельного місця в належному стані;

інформаційні оголошення рекламного та довідкового характеру;

забезпечення місцями на автостоянках (за наявності їх на ринку);

консультації спеціалістів;
вантажно-розвантажувальні роботи і транспортні послуги;
приймання для подальшого продажу продукції та інших товарів тощо.

Тарифи на послуги ринку, що пов'язані із забезпеченням діяльності ринкового господарства, встановлюються адміністрацією ринку відповідно до чинного законодавства України.

2.16. Адміністрація ринку при наданні продавцям торговельних місць на визначений термін укладає з ними Договір на здійснення торгівлі на ринку відповідно до Правил, в якому рекомендується зазначити термін дії угоди, асортимент (вид) товарів, що реалізується, розташування торговельного місця, умови оренди торговельного місця, розмір та порядок оплати за оренду майна, перелік послуг, які надає ринок та їх вартість, обов'язки сторін щодо забезпечення його пожежної безпеки, тощо.

Адміністрація ринку забезпечує створення та ведення реєстру укладених договорів оренди та суборенди торговельних місць і присвоює кожному такому місцю порядковий номер (цифрами). У разі укладення договору суборенди підприємець письмово повідомляє у п'ятиденний строк Адміністрацію ринку про укладення такого договору. Надання торговельного місця в суборенду не може бути підставою для збільшення суб'єктом господарювання розміру орендної плати.

В разі систематичних порушень (2 і більше разів) суб'єктами господарювання вимог Правил торгівлі на ринках міста (торговельних майданчиків), Закону України «Про Захист прав споживачів» та інших законодавчих актів власник/директор ринку має право на розірвання Договору на здійснення торгівлі на ринку в односторонньому порядку. При цьому, ініціатор розірвання Договору попереджує іншу сторону не менш, як за 10 днів до моменту розірвання Договору.

2.17. Адміністрація ринку повинна забезпечувати централізоване прання санітарного та спеціального одягу, миття та дезінфекцію торговельного інвентарю, обладнання, засобів вимірювальної техніки, що надаються продавцям.

2.18. Продавцям (фізичним особам, які не є суб'єктами господарювання) забороняється використовувати власний санітарний та спеціальний одяг, торговельний інвентар та засоби вимірювальної техніки. Продавці (суб'єкти господарювання) можуть мати свій санітарний або спеціальний одяг, торговельний інвентар, засоби вимірювальної техніки. Засоби вимірювальної техніки, які використовуються продавцями на ринку, повинні бути в справному стані, мати повірочне тавро ДП «Сумистандартметрологія» та проходити періодичну повірку в установленому порядку.

Суб'єкти господарювання, які використовують власний санітарний або спеціальний одяг, торговельний інвентар та засоби вимірювальної техніки, несуть персональну відповідальність за його відповідність санітарним і технічним нормам.

2.19. Продавці на ринку зобов'язані до початку торгівлі сплатити кошти за утримання торговельного місця в належному стані та інші послуги ринку.

Стягнення цих коштів здійснюють контролери та касири ринку із застосуванням реєстраторів розрахункових операцій відповідно до вимог Закону України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» з видачею розрахункового документа.

Платежі справляються після проведення ветеринарно-санітарної експертизи продукції тваринного та рослинного походження до початку торгівлі.

Торгівля без документів, що підтверджують сплату послуг за утримання торговельного місця в належному стані та інших послуг ринку, забороняється.

Відповідальність за сплату зазначених послуг ринку несуть продавці на ринку та адміністрація ринку відповідно до чинного законодавства України.

2.20. Документи про сплату за утримання торговельного місця у належному стані повинні зберігатися продавцем до закінчення торгівлі.

Передача торговельного місця та документів про сплату послуг ринку третім особам забороняється.

2.21. За видані напрокат санітарний одяг, торговельний інвентар, обладнання вноситься заставна плата, облік цих операцій проводиться із застосуванням реєстраторів розрахункових операцій. Розмір плати встановлюється адміністрацією ринку і не повинен перевищувати вартості виданих напрокат речей у цінах на момент їх видачі. Заставна плата повертається платнику після повернення у робочому стані взятих напрокат інвентарю, санітарного одягу та інших предметів. У разі втрати взятих напрокат речей або їх псування продавець відшкодовує ринку завданий збиток з урахуванням внесеної заставної плати.

2.22. Продавці повинні дотримуватись вимог чинного законодавства України, в тому числі Ветеринарно-санітарних правил для ринків, Правил роботи дрібнороздрібної торговельної мережі, затверджених наказом Міністерства зовнішніх економічних зв'язків і торгівлі України від 08 липня 1996 року № 369, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 23 липня 1996 року за № 372/1397 (далі – Правила роботи дрібнороздрібної торговельної мережі), а також цих Правил.

Усі продавці зобов'язані надавати споживачам відомості про товари, не допускати порушення прав споживачів, бути ввічливими, охайно одягненими, відпускати товар упакованим або в тару споживача повною мірою та вагою, їм забороняється палити, розпивати спиртні напої. Особи в нетверезому стані не допускаються до торгівлі на ринку.

На вимогу споживача продавець зобов'язаний пред'явити йому висновок державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи про відповідність продукції рослинного та тваринного походження, що реалізується, ветеринарно-санітарним нормам.

Зразки товарів, що є у продажу, повинні бути виставлені на видному для споживачів місці. Продавці повинні позначати ціни на товари на ярликах цін (цінниках), клейких стрічках або іншим способом у встановленому законодавством порядку.

2.23. Розрахунки із споживачами за товари, придбані на ринку, здійснюються відповідно до встановленого законодавством порядку.

На вимогу споживача продавець (суб'єкт господарювання, який відповідно до законодавства звільнений від застосування реєстраторів розрахункових операцій та розрахункових книжок) зобов'язаний видати розрахунковий документ встановленої форми, що засвідчує факт купівлі, з позначкою про дату продажу, з зазначенням назви суб'єкта господарювання та ринку, номера (ряду) торговельного місця, найменування товару, ціни товару, прізвища, ініціалів продавця та його підпису.

2.24. Якщо споживачу продано неякісний товар, він має право вимагати від продавця (суб'єкта господарювання) задоволення своїх вимог, передбачених Законом України «Про захист прав споживачів». У разі продажу товару з недоліками без попереднього застереження продавцем, який не є суб'єктом господарювання, споживач має право замінити товар на якісний, повернути його продавцю і одержати назад сплачені гроші або вимагати зниження ціни.

2.25. Усі працівники, які задіяні у наданні послуг ринком, повинні бути одягнені в одяг, що відповідає санітарним нормам, та мати нагрудну табличку. Продавці, рубачі м'яса та інші працівники ринку, які безпосередньо продають або надають послуги з продажу продовольчих товарів:

повинні бути одягнені в одяг, що відповідає санітарним вимогам, мати охайний вигляд;

підлягають обов'язковому медичному обстеженню, результати якого заносяться до їх особистих медичних книжок встановленого зразка.

Особи, які не пройшли медичне обстеження, до роботи не допускаються.

2.26. Ринок повинен мати оформлений належним чином санітарний журнал встановленої форми, який має міститися у приміщенні адміністрації ринку на видному і доступному місці. Ринок може мати також Журнал реєстрації перевірок встановленого зразка.

2.27. Адміністрація ринку повинна забезпечити постійне вивезення твердих побутових відходів і сміття, а також після закінчення роботи ринку належне очищення (з вологим прибиранням) та дезінфекцію всіх приміщень, торговельних об'єктів і торговельних місць ринку. Поточне прибирання проводиться безперервно впродовж усього дня за умови захищеності продукції (товарів) від забруднення та дотримання норм охорони праці.

2.28. Адміністрація ринку зобов'язана забезпечити регулярне проведення спеціальних санітарних заходів за щомісячним графіком: знищення комах, гризунів, шкідників (дезінфекція, дезінсекція, дератизація).

Інформація про санітарні дні з прибирання території, приміщень, обладнання та інвентарю розміщується на видному місці при вході на ринок та в приміщенні адміністрації.

2.29. Адміністрація ринку зобов'язана створити на ринку необхідні умови для здійснення правоохоронними і контролюючими органами діяльності згідно з наданими їм повноваженнями.

2.30. За угоду купівлі-продажу, укладену на ринку між продавцем і споживачем, адміністрація ринку відповідальності не несе.

2.31. Адміністрація ринку зобов'язана:

підтримувати територію ринку в належному санітарно-технічному і протипожежному стані, забезпечувати розвиток матеріально-технічної бази

ринку, оснащувати його необхідним обладнанням та інвентарем, засобами вимірювальної техніки;

дотримуватися затвердженого режиму роботи ринку;

стягувати з продавців кошти за надання послуг щодо утримання торговельних місць у належному стані;

забезпечувати продавців на ринку торговельними місцями за профілем торгівлі, спеціальним одягом залежно від виду харчової продукції, що реалізується, засобами вимірювальної техніки і торговельним інвентарем, зберігання харчової продукції на складах, у холодильниках та інших приміщеннях ринку відповідно до ветеринарно-санітарних норм і правил;

забезпечувати на ринку безпечні та безперешкодні умови для пересування людей та руху транспортних засобів, здійснювати контроль за додержанням вимог щодо паркування транспортних засобів;

узгоджувати свою роботу з установами державної санітарно-епідеміологічної служби, лабораторією ветеринарно-санітарної експертизи на ринку, карантинною інспекцією та іншими органами з попередження та недопущення порушень санітарних норм і правил;

надавати в користування державним лабораторіям ветеринарно-санітарної експертизи пристосовані службові приміщення;

не допускати до продажу товари, що заборонені;

створювати належні умови для додержання продавцями правил торгівлі, санітарного і протипожежного стану, правильного використання засобів вимірювальної техніки, інвентарю ринку, підвищення рівня культури торгівлі та безпечних умов праці;

надавати продавцям і споживачам інформацію щодо вимог цих Правил, Ветеринарно-санітарних правил для ринків, правил протипожежної безпеки, тощо (гучномовці, радіовузли, стенди, місцеві газети, радіо, листівки);

встановити на доступному місці достатню кількість контрольних ваг з відповідними інформаційними табличками про їх призначення та обов'язково зазначити їх місцезнаходження на графічно виконаному плані території ринку;

здійснювати контроль за використанням продавцями торговельних місць за призначенням;

забезпечувати дотримання продавцями вимог правил торгівлі продовольчими і непродовольчими товарами.

2.32. Особи, винні в порушенні цих Правил, несуть відповідальність згідно з чинним законодавством України.

2.33. Контроль за дотриманням цих Правил здійснюється посадовими особами органів місцевого самоврядування в межах своєї компетенції.

За згодою контролюючих органів проведення перевірок роботи суб'єктів господарювання, які провадять свою господарську діяльність на території ринку, відбувається в присутності представників адміністрації ринку.

3. Особливості торгівлі продовольчими товарами

3.1. Продаж продовольчих товарів на ринках здійснюється з додержанням Ветеринарно-санітарних правил для ринків, Правил роздрібної торгівлі продовольчими товарами, затверджених наказом Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 11 липня 2003 року № 185, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 23 липня 2003 року за №

628/7949, Правил роботи дрібнороздрібної торговельної мережі, інших нормативно-правових актів, які регулюють торговельну діяльність та захист прав споживачів.

3.2. Висновок державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку (експертний висновок, етикетка) щодо якості та безпеки продукції у ветеринарному відношенні, наявність документів про сплату за надані ринком послуги є підставою для зайняття продавцем місця на ринку за профілем торгівлі.

3.3. На ринках дозволяється продавати харчові продукти, не заборонені для реалізації. Такі харчові продукти можна продавати тільки за умови:

готові м'ясні вироби і м'ясні напівфабрикати, молоко і молочні продукти, консерви, курячі яйця, інші продовольчі товари промислового виробництва – наявності документів, що підтверджують їх якість і безпеку (копії сертифіката відповідності чи свідоцтва про визнання, якщо продукція підлягає обов'язковій сертифікації, та копії документа виробника, що підтверджує належну її якість, а також відповідних ветеринарних документів);

м'ясо, отримане від забою худоби у власних чи фермерських господарствах, – наявності ветеринарної довідки про передзабійний клінічний стан тварини або ветеринарного свідоцтва (довідки), виданої місцевою установою державної ветеринарної медицини, та висновку державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку;

молоко і молочну продукцію, отримані від власних чи фермерських господарств, – наявності довідки про клінічний огляд тварини і епізоотичний стан місцевості, виданої установою державної ветеринарної медицини за місцем вироблення продукції, особистої медичної книжки продавця, виданої в установленому порядку, та за наявності висновку державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку;

курячі яйця, отримані від власних чи фермерських господарств, – наявності свідоцтва або довідки про клінічний огляд птиці та епізоотичний стан місцевості, виданої місцевою установою державної ветеринарної медицини, та за наявності висновку державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку;

мед, отриманий від власних чи фермерських господарств, при продажу в межах району проживання власника – наявності ветеринарного свідоцтва (довідки) місцевої установи ветеринарної медицини (за межами району – ветеринарно-санітарного паспорта на пасіку) та наявності висновку державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку;

рибу і рибопродукти, інші гідробіонти промислового виробництва – наявності копії документа виробника, що підтверджує належну якість, та копії сертифіката відповідності або свідоцтва про визнання, якщо продукція підлягає обов'язковій сертифікації, а також відповідних ветеринарних документів;

рибу, інші гідробіонти непромислового виробництва – наявності ветеринарного свідоцтва (довідки) місцевої установи ветеринарної медицини та висновку державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку;

картоплю, овочі, фрукти, у тому числі тропічні, ягоди, баштанні культури, сухофрукти, горіхи, сушені гриби окремо від солінь, квашеної та

маринованої плодоовочевої продукції – наявності висновку державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку;

продукцію рослинного походження, яку завезено для реалізації від власних чи фермерських тепличних господарств та яка має експертний висновок державної лабораторії ветеринарної медицини за місцем виходу продукції щодо якості та безпеки, – ветеринарного контролю (огляду), за необхідності й лабораторного дослідження;

олію (крім промислової розфасовки), дикорослі плоди, ягоди та свіжі гриби – наявності висновку державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку;

солono-квашені, мариновані овочі та фрукти – наявності висновку державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку та дотримання чинних ветеринарно-санітарних вимог при торгівлі;

зернові, круп'яні продукти, борошно в чистих мішках або іншій тарі, розміщеній на підставках, стелажах або піддонах, – наявності висновку державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку.

Продукція, що підлягає обов'язковій сертифікації, дозволяється до продажу за наявності в документах, згідно з якими вона надійшла, реєстраційних номерів сертифіката відповідності чи свідоцтва про визнання відповідності та/або декларації про відповідність, якщо це встановлено технічним регламентом з підтвердження відповідності на відповідну продукцію.

Алкогольні напої, в тому числі пиво, оптом, у роздріб, в об'єктах ресторанного господарства – на розлив, тютюнові вироби допускаються до реалізації суб'єктами господарювання на території ринку у встановленому законодавством порядку.

3.4. На ринках забороняється продаж:

фізичними особами, які не є суб'єктами господарювання, хліба і хлібобулочних виробів, алкогольних напоїв та тютюнових виробів;

кондитерських і кулінарних виробів, напівфабрикатів із м'яса і риби (фарш, котлети, кров'яні та домашні ковбаси, зельц, холодець, ікра рибна тощо), а також консервованих продуктів (овочі, м'ясо, риба, ікра та інші консерви), виготовлених у домашніх умовах;

готових продуктів тваринного походження промислового виробництва – масла вершкового, сирів, ковбас, копчення тощо без наявності документів, що засвідчують їх якість та безпеку (копії сертифіката відповідності чи свідоцтва про визнання, якщо продукція підлягає обов'язковій сертифікації, та копії документа виробника, що підтверджує належну якість товару, а також відповідних ветеринарних документів);

тварин, риб і рослин, занесених до Червоної книги України, дикорослих рослин, у тому числі лікарських, польових квітів;

тропічних фруктів та овочів без документів, що підтверджують джерело їх придбання та проходження фітосанітарного контролю;

зернових, круп'яних продуктів, забруднених насінням шкідливих бур'янів.

3.5. Продукція тваринного і рослинного походження, що не реалізована протягом робочого дня і яка не зберігалася в холодильних камерах ринків,

наступного дня підлягає огляду та органолептичній оцінці спеціалістами державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку, а за потреби – і додатковим лабораторним дослідженням.

3.6. Торгівля на прилеглий до ринку території, що закріплена для прибирання, а також у непристосованих для цього місцях безпосередньо на ринку (з землі, біля сміттєзбірників, громадської вбиральні тощо) забороняється.

4. Особливості торгівлі непродовольчими товарами

4.1. На ринках дозволяється реалізовувати як нові непродовольчі товари, так і ті, що були в користуванні, крім заборонених для продажу. Продаж непродовольчих товарів здійснюється з додержанням Правил роздрібної торгівлі непродовольчими товарами, затверджених наказом Міністерства економіки України від 19 квітня 2007 року № 104, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 08 листопада 2007 року за № 1257/14524, санітарних норм і правил, інших нормативно-правових актів, які регламентують торговельну діяльність та захист прав споживачів.

4.2. Окремі непродовольчі товари можна продавати на ринках тільки за умови:

нові товари, які підлягають обов'язковій сертифікації, – наявності в документах, згідно з якими вони надійшли, реєстраційних номерів сертифіката відповідності чи свідоцтва про визнання відповідності та/або декларації про відповідність, якщо це встановлено технічним регламентом з підтвердження відповідності на відповідний товар;

предмети гігієни, санітарії, товари побутової хімії, іграшки для немовлят – лише в індивідуальній споживчій тарі із зазначенням на ній необхідної для споживача інформації відповідно до чинного законодавства України. На кожній іграшці або індивідуальній споживчій тарі повинна бути зазначена необхідна доступна, достовірна інформація відповідно до вимог Закону України «Про захист прав споживачів». Перевірка іграшок на звук повинна проводитися за допомогою повітродувного устаткування;

косметично-парфумерні вироби – додержання температурних режимів у місцях, недоступних попаданню прямих сонячних променів;

побутові газові прилади, що були в користуванні (газові плити, газові котли, газові колонки тощо) – наявності документів, що підтверджують їх придатність до подальшої експлуатації і які видані відповідними службами газового господарства;

транспортні засоби (автомобілі, автобуси, мотоцикли всіх типів і моделей, самохідні машини, причепа, напівпричепа, мотоколяски і номерні агрегати до них) – спеціально виділеного для них місця або створення спеціального ринку, відповідно до Порядку здійснення оптової та роздрібної торгівлі транспортними засобами та їх складовими частинами, що мають ідентифікаційні номери, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 11 листопада 2009 року № 1200;

меблі, одяг та головні убори з натурального хутра, електропобутові та телерадіотовари – розміщення в приміщеннях, пристосованих для торгівлі цими товарами. В експлуатаційних документах (інструкції з експлуатації, паспорти,

етикетці, гарантійному талоні) нової побутової техніки продавцем обов'язково робиться відмітка про продаж;

шкури цінних порід звірів, одяг та головні убори з них – відповідного їх маркування та наявності документів, що підтверджують законність їх придбання;

примірники аудіовізуальних творів і фонограм – через спеціалізовані підприємства торгівлі, спеціалізовані відділи (секції) підприємств з універсальним асортиментом товарів;

ювелірні та інші вироби з дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органогенного утворення та напівдорогоцінного каміння – наявності ліцензії;

пестициди та агрохімікати – наявності ліцензії;

ліки, лікарські рослини – наявності ліцензії.

4.3. Адміністрація ринку при розробці проекту планування ринку повинна передбачити спеціальні зони і обладнати їх необхідним устаткуванням для примірки споживачами одягу і взуття. Користування примірочними є безкоштовним.

Для продажу товарів, що були в користуванні, відводяться спеціальні місця.

4.4. На ринках з продажу непродовольчих товарів дозволяється здійснювати торгівлю продовольчими товарами з додержанням вимог чинного законодавства України та Правил роботи дрібнороздрібної торговельної мережі.

4.5. На ринках забороняється продавати:

вогнепальну, газову, пневматичну, холодну зброю, бойові припаси та спеціальні засоби самооборони;

готове армійське спорядження, а також тканини, які використовуються для його виробництва, інші товари військового асортименту, формене обмундирування;

білизну зі штампом організацій і підприємств;

наркотичні засоби;

пальне для транспортних засобів, гас, мазут;

балони зі скрапленим газом;

піротехнічні вироби та вибухові засоби;

порнографічні видання;

заборонені знаряддя добування тварин, в тому числі:

технічні засоби, що заборонені для використання при полюванні на об'єкти тваринного світу, які не передбачають швидку смерть, що виключає страждання;

технічні засоби та обладнання, отрути, вибухові речовини, застосування яких призводить до масової загибелі об'єктів тваринного світу;

знаряддя лову водних живих ресурсів із застосуванням вибухових та отруйних речовин, електроструму, колючих знарядь лову промислових та інших знарядь лову, виготовлених із сіткоснастевих чи інших матеріалів усіх видів та найменувань.